

NORGES BANKS UTLÅNSUNDERSØKELSE

Lavere utlånsmarginer

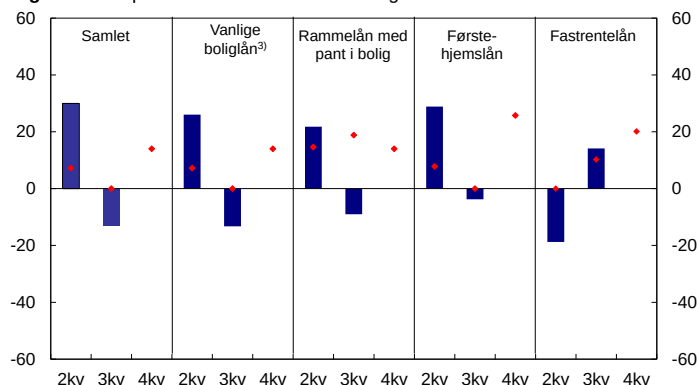
3. KVARTAL 2014
16.10.2014

NORGES BANK

Norges Banks utlånsundersøkelse 3. kvartal 2014¹

Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Netttotal.^{1), 2)} Prosent

1) Netttotal fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser rapportert utvikling for gjeldende kvartal. De røde punktene viser forventet utvikling for kvartalet
2) Negative netttotal betyr fallende etterspørsel
3) Nedbetalingslån med pant i bolig
Kilde: Norges Bank

Kredittpraksisen overfor både husholdninger og ikke-finansielle foretak var om lag uendret i 3. kvartal. Bankene rapporterer om litt lavere låneetterspørsel fra husholdningene etter en oppgang i 2. kvartal. Etterspørselen ventes å ta seg noe opp igjen i 4. kvartal.

Utlånsmarginene på lån til husholdninger og foretak fortsatte å falle i 3. kvartal, og bankene venter ytterligere reduksjon i marginene i 4. kvartal.

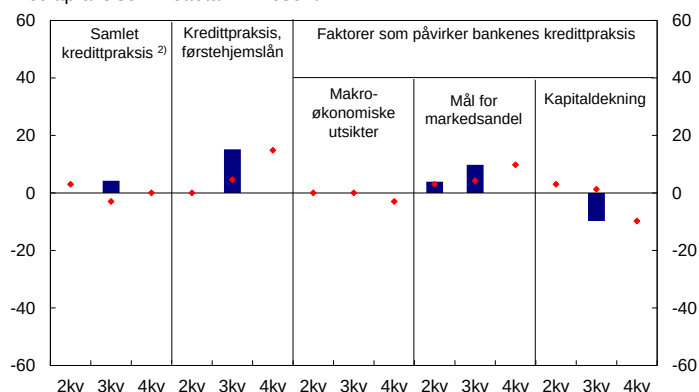
Tolkingen av figurene er forklart i en boks på siste side.

Utlån til husholdninger

Husholdningenes samlede låneetterspørsel gikk noe ned i 3. kvartal, se figur 1. Bankene forventet uendret etterspørsel ved utgangen av 2. kvartal. Etterspørselen etter vanlige boliglån og rammelån falt litt, mens etterspørselen etter fastrentelån økte noe. Etterspørselen etter førstehjemslån² er lite endret siden 2. kvartal. Bankene venter samlet sett noe høyere låneetterspørsel fra husholdningene i 4. kvartal.

Kredittpraksisen overfor husholdningene er samlet sett lite endret i 3. kvartal, og i tråd med hva bankene ventet kvartalet før, se figur 2. Det rapporteres om litt lettere kredittpraksis for førstehjemslån. For 4. kvartal ventes det ingen endring i kredittpraksisen samlet sett, men noe lettere kredittpraksis for førstehjemslån.

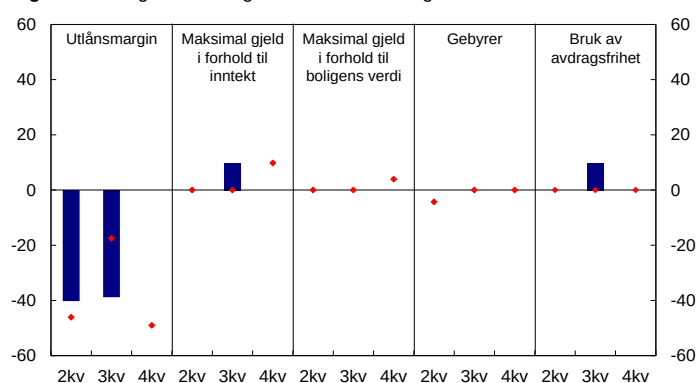
Figur 2 Endring i kredittpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kredittpraksisen. Netttotal.¹⁾ Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramning i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Bankenes utlånsmarginer på lån til husholdninger fortsatte å falle i 3. kvartal, se figur 3. Fallet var større enn ventet. Bankene anslår at utlånsmarginene vil falle også i 4. kvartal. Det rapporteres ikke om vesentlige endringer i øvrige lånebetingelser, og det ventes heller ingen større endringer i 4. kvartal.

Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Netttotal.^{1), 2)} Prosent

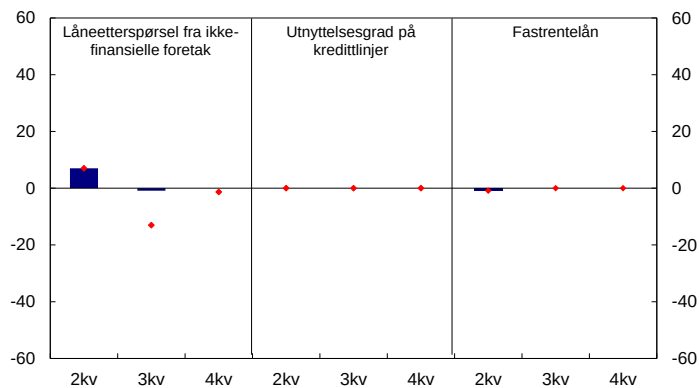

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin og gebyrer betyr strammere lånebetingelser. Negative tall for bruk av avdragsfrihet, maksimal gjeld i forhold til boligens verdi og inntekt innebærer strammere lånebetingelser
Kilde: Norges Bank

¹ Undersøkelsen for 3. kvartal 2014 ble gjennomført i perioden 26. september 2014 – 13. oktober 2014

² Vektene hver bank blir tillagt ved beregning av etterspørsel og kredittpraksis er endret for førstehjemslån. Det har sammenheng med at flere banker nå tilbyr førstehjemslån. Seriene er revidert tilbake til 1. kvartal 2014

Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive nettotall betyr økt etterspørsel / økt utnyttelsesgrad på kredittlinjer

Kilde: Norges Bank

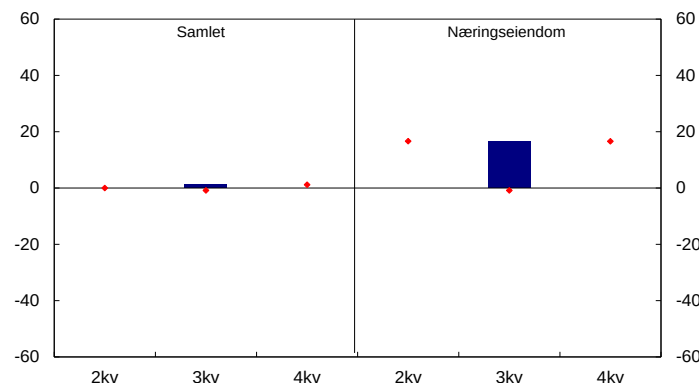
Utlån til ikke-finansielle foretak

Bankene rapporterer om uendret låneetterspørsel fra foretakene i 3. kvartal, se figur 4. Bankene hadde på forhånd ventet noe lavere etterspørsel. Utnyttelsen av kredittlinjer og etterspørselen etter fastrentelån var uendret i 3. kvartal. I 4. kvartal venter bankene om lag uendret låneetterspørsel fra foretakene.

Samlet kredittpraksis overfor foretakene er lite endret i 3. kvartal, se figur 5 og figur 6. Det var som ventet på forhånd, og bankene venter heller ingen endringer i kredittpraksisen i 4. kvartal. Det rapporteres om litt lettere kredittpraksis overfor næringseiendom.

Bankene rapporterer om lavere utlånsmarginer på lån til foretak i 3. kvartal, se figur 7. Nedgangen var mindre enn ventet på forhånd. Bankene venter at utlånsmarginene vil falle videre i 4. kvartal. Det ventes ingen endringer i de øvrige lånebetingelsene overfor foretakene.

Figur 5 Endring i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

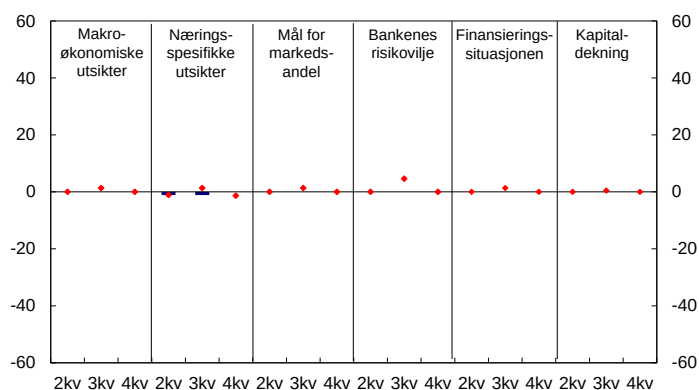

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall innebærer innstramming i kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 6 Faktorer som påvirker kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

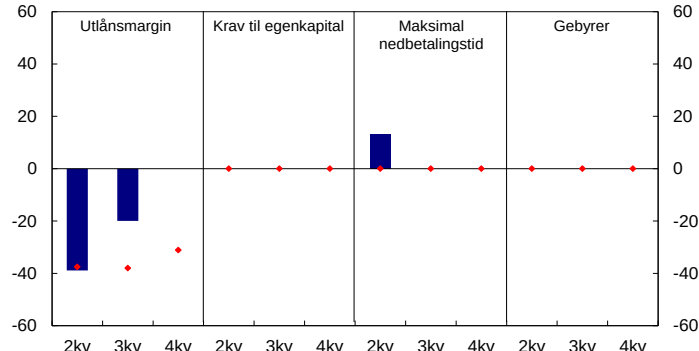

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall betyr at faktoren bidrar til innstramming i kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin, krav til egenkapital og gebyrer og negative tall for maksimal nedbetalingstid innebærer strammere kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Bankene i undersøkelsen blir bedt om å vurdere siste kvartal, sammenlignet med foregående kvartal. De blir også bedt om å vurdere forventet utvikling neste kvartal, sammenlignet med siste.

I undersøkelsen er det en skala med fem alternativer for å svare på om det er små eller store endringer i de ovennevnte forhold. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektet svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. De fremkomne nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstramming i kredittpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom noen av bankene har strammet inn sin kredittpraksis uten at de andre bankene har endret kredittpraksis, vil nettotallet ligge mellom 0 og -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kredittpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.